

Mina del Moreta o Antònia

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Peguera
Emplaçament Rural

Coordenades:

Latitud: 42.156749131959
Longitud: 1.7902515288167
UTM Est (X): 400057
UTM Nord (Y): 4667888

Classificació

Número de fitxa 08080 - 118
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle s.XX
Any 1908
Autoria de l'element: Castellar y Cía
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Mina que no es pot accedir per la vegetació existent i el seu mal estat.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08079A006000200000QO
Autoria de la fitxa Joel Colomer Casamitjana
Data de registre de la fitxa: dj., 10/07/2025 - 17:46

Descripció

La mina del Moreta és una de les explotacions de lignit més representatives del municipi de Fígols, vinculada a l'intens procés d'industrialització que visqué la comarca del Berguedà al llarg del segle XX. Situada en un entorn de mitja muntanya, entre bosc i feixes esglaonades, aquesta mina s'integra dins del conjunt miner de Fígols-Sant Corneli, que durant dècades fou un motor econòmic i social fonamental per al territori.

Els orígens de la mina del Moreta es remunten a les primeres dècades del segle XX, quan l'explotació del lignit —un carbó de baixa qualitat però abundant— esdevingué una activitat estratègica per proveir energia a les fàbriques, les locomotores i les centrals elèctriques. Aquesta mina, de dimensions mitjanes però rendiment notable, s'explotava mitjançant galeries subterrànies que seguien els filons de carbó dins del subsòl muntanyós.

La seva activitat requeria una infraestructura tècnica i humana considerable. Els miners accedien a l'interior a través d'una boca de mina protegida, i des d'allà es distribuïen per galeries equipades amb vies, vagonetes i sistemes de ventilació. A l'exterior, hi havia espais destinats a la classificació del mineral, petits tallers de manteniment i zones auxiliars com barraques, dipòsits o torres de càrrega.

La mina del Moreta va tenir un impacte directe en l'ocupació local, ja que donava feina a veïns de les masies properes i a treballadors vinguts d'altres punts de Catalunya. Formava part d'una xarxa minera que, més enllà de l'extracció, va contribuir a articular un sistema de comunicacions, serveis i poblament lligat al món del carbó. L'activitat extractiva també deixà empremta en el paisatge, transformant-lo amb pistes, runams i construccions industrials.

Amb la crisi del sector miner i la reconversió energètica iniciada a partir de la segona meitat del segle XX, la mina del Moreta començà un lent procés de decadència. La seva activitat es reduí progressivament fins al seu tancament definitiu, i les instal·lacions foren abandonades o desmantellades.

Actualment, les restes de la mina del Moreta —entrades cegades, murs de contenció, fragments de galeries i runams— encara són visibles i constitueixen un testimoni silenciós però eloqüent d'una etapa decisiva en la història recent de Fígols.

Història

La mina del Moreta forma part del conjunt d'explotacions mineres que marcaren profundament la història contemporània del municipi de Fígols i de la comarca del Berguedà. Situada en un sector muntanyós, pròxim a altres punts d'extracció com Sant Corneli o Peguera, la mina va tenir un paper destacat dins l'economia del carbó durant bona part del segle XX.

L'explotació s'inicià en el context de la consolidació de la mineria del lignit a la zona, un carbó de combustió lenta i baixa qualitat calorífica, però de gran utilitat com a font d'energia local. A partir de les primeres dècades del segle XX, empreses mineres aprofitaren els filons accessibles del subsòl per impulsar l'activitat extractiva, i la mina del Moreta en fou un dels exemples més significatius a escala municipal.

La seva activitat consistia en l'extracció subterrània mitjançant galeries horitzontals que seguien la veta de carbó. L'organització del treball incloïa diversos perfils: picadors, encarregats de vagonetes, tècnics de manteniment i personal de suport. Les jornades eren llargues i dures, en condicions sovint precàries, amb riscos constants derivats de l'esfondrament, la pols i la manca de ventilació adequada. Malgrat això, la mina generava ocupació estable i constituïa una font d'ingressos per a moltes famílies de Fígols i dels pobles veïns.

Amb el pas del temps, la mina del Moreta s'anà integrant en una xarxa més àmplia d'infraestructures mineres, connectada a les rutes de transport del carbó i a altres serveis vinculats, com centrals tèrmiques o tallers mecànics. Aquest entorn configurava un paisatge industrial singular, inserit dins l'escenari natural de l'alta muntanya.

A partir de la dècada de 1970, amb la davallada progressiva del sector del carbó i els canvis en el model energètic, la mina inicià el seu procés de tancament. La pèrdua de rendiment, la competència amb altres fonts energètiques i la dificultat de mantenir les instal·lacions van portar al seu abandonament definitiu.

Bibliografia

SOLER i RIBA, Ramon i ORIOLA i CASÒLIVA, Josep (1997), *Relleu fotogràfic de les mines del Berguedà*, Berga.

SERRA i ROTES, Rosa (2020). *Mines, miners i ferrocarril al Berguedà*. Llibres de l'Índex, Diputació de Barcelona, Barcelona.

SERRA i ROTES, Rosa (2020). *Mines i miners. Una història industrial al Berguedà*. Llibres de l'Índex, Diputació de Barcelona, Barcelona

AAVV. Museu de les Mines de Cercs (col·lectiu museístic). *Exposició permanent sobre mineria del carbó al Berguedà*. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya.

